

Çocuğun Cinsel Eğitimi

“Cinsel konularda sorulan sorular, çocuğun gelişim düzeyine uygun bir şekilde, basit kısa ve doğru olarak, kaygı duyulmadan cevaplanmalıdır.” Erken gelişim yıllarında verilecek olan cinsel eğitim, belirli fizyolojik ve anatomik bilgilerin aktarılmasından çok, olumlu ana-baba ilişkilerinin öğretilmesini içermelidir.

Bu nedenle cinsel eğitimin ilk ve en temel adımı, çocuğa dengeli, güvenli ve huzurlu bir aile ortamının sağlanmasıdır. Annesinin babasına karşı olumlu tutumunu, babasının annesine karşı olan sevgi ve saygısını gören çocuk, karşılıklı sevgi alışverişini, yaşayarak öğrenmiş olur.

Çocuğun cinsel özdeşimin belirlenmesi, yani kız ya da erkek olduğunun ayırımına varması 3-4 yaşlarında gerçekleşir. Çocuk, merak ettiği konuları ana-babayla rahatça konuşabilmelidir. Çocuğa verilecek bilgiler, basit doğrudan sorulan konuyla ilgili ve yaşına uygun olmalıdır. Söz gelimi, “Ben nereden geldim?” sorusuna yanıt verirken, 4 yaşına kadar “Annenin karnında oldun ve doğuma kadar orada güvenli içinde büyüdün” şeklindeki karşılık yeterli olabilir.

Aynı soruya 4-6 yaş arasında, “Bütün bebekler gibi sen de babanın bir tohumu ve annenin yumurtasından yapıldın. Babanın tohumu ile annenin yumurtası, annenin karnında bir araya geldiler; yani sen çok özelsin. Anne ile babanın çok “güzel bir karışımı” şeklindeki yanıt yeterli olacaktır. Çocuklar 8 yaşını geçtikten sonra cinselliğin karmaşık mekaniğini anlayabilirler. Bu konudaki fizyolojik ayrıntıyı ise, ancak 11 yaşından itibaren algılayabilirler.

Çocuğa, arıların çiçekten çiçeğe nasıl polen taşıdığı ve yeni tohumlar oluşmasını sağladığı öğretilir. Kuşların nasıl yumurtaladığı ve kuluçkaya yattığı anlatılabilir. Bütün bunlar, çocuğa cinselliği öğretmenin basit ve doğal yollarıdır. Ancak bu bilgiler çocuğa aktarırken utanma korkusu olmadan, içten ve açık cevaplar vermek temel ilke olmalıdır.

Cinsel eğitim, ne çok erken ne de çok geç olmamalıdır. Çocuğun gelişim düzeyine uymayan bilgi, güçlük yaratır. Çocuğa istediği anda, doğru, basit, kısa ve rahat bir şekilde cevap verilmelidir.

Cinsel eğitim ne çok erken, ne de çok geç olmalıdır. *Çocuğun gelişim düzeyine uymayan bilgi, güçlük yaratır.* Çocuğa istendiği anda basit, kısa, gerçek, endişesiz cevap verilmelidir. Çocuklar bu cevapları unutabilirler, fakat yinelemek gereksizdir. Bilgilerin içselleşmesi için belirli bir zaman gereklidir. Çocuklara verilecek cinsel eğitimde sabırlı ve hoşgörülü olmak, endişeye kapılmamak, onun seviyesine inmek ve olası değişik söz ve davranışları olgunlukla karşılayıp, çözmeye çalışmak, çocuğun gelecekteki cinsel yaşamının mutlu ve sağlıklı olması bakımından son derece önemlidir.

Bazı ailelerde çocuktan hiçbir şey gizlenmeyerek, cinsel eğitimin doğru verildiği sanılır. Örneğin; çocuğun görebileceği şekilde çıplak dolaşmak, çocukla birlikte yıkanmak gibi davranışlar çocuğun merakının artmasına sebep olabilir. Kavramaya hazır olmadığı gözlemlerle akli karışır. Ayrıca ailenin bu tutumu, toplumun cinsel davranışlardan beklediği gizlilik ve anlayışla çelişir. Ancak, anne ve babaların, çocukların kendilerini banyoda tesadüfen çıplak görmeleri durumunda büyük bir tepkide bulunmamaları gerekir. Bu tür bir davranış, çocuğa bir şeylerin yanlış olduğu, cinsel organların utanç verici olduğu ve başkalarından her zaman gizlenmesi gerektiği düşüncesini verir.

Çocuğun cinsel kimlik kazanmasında en önemli etken özdeşimdir. Cinsel özdeşim, yaklaşık 3 yaşından itibaren oluşmaya başlar. Çocuk erkek ve kız davranışlarını anne ya da babasına özendiği için, onlara benzemek istediği için benimser. Kız çocuklarla annesi, erkek çocuklarla babası arasındaki ilişki ne kadar yakın ve olumlu ise özdeşim o denli kolay oluşur. Cinsel gelişimin yolunda gitmesi için bazı koşullar gerekir. Cinsel kimlikleri olgunlaşmış ve iyice belirlenmiş anne ve babayla büyüyen çocuk bu gelişmeyi önemli bir güçlüğü uğramadan tamamlar. Cinsel kimlik gelişiminde ebeveynin yapması gereken en önemli hareket, doğru model oluşturmak ve çocuktaki yanlış davranışların üzerine gitmeden nedenini araştırmak ya da bir uzmana başvurmak olmalıdır.

Çocuğun cinsellikle ilgili soruları karşısında ailelerin sıkılması ve kendini rahatsız hissetmesi çok normal bir durumdur. Ancak çocuğun yanlış düşüncelere kapılmaması ve gittikçe daha karanlık, bulanık genellemeler yapmaması açısından mutlaka sorduğu sorular cevaplanmalıdır. Çocukların öğrenmek istediği konu anne-babanın tartışması için zor bir konu ise çocuğa “Bu konuyu düşünmek için biraz zamana gereksinimim var!” demekten korkulmamalıdır.

Çocuklara doğru anatomik kelimeler kullanılarak açıklama yapılmalıdır. Çocuğun sorduğu sorular geçiştirilmemeli mutlaka dinlenmeli, doğru, basit ve kolayca kavrayabileceği bir şekilde cevaplanmalıdır. Eğer çocuğun sorusu kompleks bir soru ise ona sorusuyla beraber soru sorulmalıdır “Sen ne düşünüyorsun?” gibi. Bu soru çocuğun gerçekten neyi sorduğunu saptamaya yardımcı olacaktır. Bununla beraber konu hakkında çocuğun neyi ne kadar bildiğini ortaya çıkaracak ve böylece çocuğun gereksinimi olan cevap verilecektir.

Anne ve babalar çocukları okul çağına gelene kadar onların ilgilerine uygun olarak cinsellikle ilgili aşağıdaki tutumları çocuklarına kazandırmalıdır:

1. *Bedeniyle ilgili olumlu imaj:* Çocuğa bedeninin güzel olduğu ve ona değer vermesi, onunla övünmesi gerektiği öğretilmelidir. Eğer çocuk bedeninin cinsellikle ilgili bölgelerinin utanç verici olduğunu düşünür ve onlardan utanırsa, evlilik hayatındaki cinsel ilişkisini mutsuzlaştıracak, bazı engellemeler ve yanlış kanılar geliştirecektir.
2. *Açık bir tutum:* Çocuğa cinsellik konusunda açık, kabul edici ve dürüst bir tutum sergilenmelidir. Cinselliğin konuşulmasından utanan anne-babaların çocuklarının bu konuda açık ve utanmayan bir tutum içinde olması beklenmemelidir.
3. *Doğru bilgi:* Cinsel konuları tartışmak için yeterli kelime bilgisine sahip olunmalıdır. Bedenimizin değişik bölümlerinin isimleri ve işlevleri bilinmelidir.
4. *Mahremiyete saygı:* Çocuğa yalnız kendi bedenine saygı, sevgi ve değer vermesi öğretilmemeli, başkalarının mahremiyetine de saygı göstermesi sağlanmalıdır.
5. *Kendine saygı:* Çocuğa bedeninin sadece ona ait olduğu ve onun izni olmadan kimsenin ona dokunmaya hakkı olmadığı açıklanmalıdır. Cinsel taciz ile sevgiyle dokunma arasındaki fark mutlaka belirtilmelidir.